

PROGRAMA
pentru simularea Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII-a
 disciplina
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

În anul școlar 2019-2020, Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a se va desfășura potrivit OMEN nr. 4916/26.08.2019, în conformitate cu prevederile Metodologiei de organizare și desfășurare a Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2010-2011, aprobată prin OMECTS nr. 4801/2010.

Programa pentru disciplina limba și literatura română valabilă pentru Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2019-2020 este cea aprobată prin OMEN nr. 4431/2014 privind organizarea și desfășurarea Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2014-2015.

COMPETENȚE DE EVALUAT

Tablel de mai jos cuprinde competențele generale care vizează receptarea și producerea mesajelor scrise din programa școlară pentru clasa a VIII-a (*Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse; Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse*), detaliierile lor în competențele specifice și conținuturile asociate, din programele școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a.

1. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse	
Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.1	dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerinșe date
	<ul style="list-style-type: none"> - idei principale, idei secundare; ordinea logică și temporală a ideilor/ a întâmplărilor dintr-un text; - moduri de expunere (narațiune, descriere, dialog); - structuri în textele epice (logica acțiunii, timp, spațiu, modalități de caracterizare a personajelor, relațiile dintre personaje, naratorul) și lirice (concordanța dintre forma grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta, eul liric); - subiectul operei literare, momentele subiectului; - procedee de expresivitate artistică în textele studiate (figuri de stil: personificarea, repetiția fonetică/ aliterația, metafora, epitetul, comparația, repetiția, enumerația, antiteza); - sensul propriu și sensul figurat al unor cuvinte într-un context dat; - elemente de versificație (măsura, rima, piciorul metric, ritmul, versul, strofa); - trăsăturile specifice genului epic și liric în opere literare studiate sau în texte la prima vedere; - trăsături ale speciilor literare: pastelul, nuvela, doina populară; - texte literare (populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii); texte nonliterare;

1.2	sesizarea corectitudinii și a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a ortografiei și punctuației	<ul style="list-style-type: none"> - arhaisme, regionalisme și neologisme; cuvinte derivate, compuse sau obținute prin schimbarea valorii gramaticale/conversiune; - categorii semantice studiate: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; construcții pleonastice; sensurile cuvintelor în contexte diferite; - mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului (derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale/conversiunea), familia de cuvinte; mijloacele externe de îmbogățire a vocabularului; - ortografierea diftongilor, a triftongilor și a vocalelor în hiat; - despărțirea cuvintelor în silabe; - semne de punctuație: punctul, virgula, două puncte, ghilimelele, linia de dialog, semnul întrebării, semnul exclamării, cratima, punctul și virgula, linia de pauză; - semne ortografice: cratima, punctul; - valori expresive ale nivelurilor limbii (fonetic, lexical și morfosintactic) într-un text dat; elemente de limbă și de stil în textul literar; figurile de stil, versificația; - categorii morfologice specifice părților de vorbire (conform programelor școlare pentru clasele a V-a - a VIII-a): părțile de vorbire flexibile (verbul, substantivul, articolul, pronumele, numeralul, adjectivul) și neflexibile (adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția); relații și funcții sintactice; - elemente de sintaxă a propoziției și a frazei (probleme de acord; funcții sintactice; tipuri de propoziții principale și subordonate indicate de programa școlară; propoziția regentă, elementul regent, cuvintele și construcțiile incidente; relații sintactice; topică și punctuație; valori stilistice ale folosirii acestora în textul dat);
1.3	identificarea valorilor etice și culturale într-un text, cu exprimarea impresiilor și preferințelor	- elemente etice și culturale în texte literare și nonliterare și exprimarea propriei atitudini față de acestea;

2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse

Competențe specifice	Conținuturi asociate
2.1	redactarea diverselor texte, cu scopuri și destinații diverse, adaptându-le la situația de comunicare concretă

- elemente de redactare a unor compuneri pe o anumită temă/urmărind un plan dat sau conceput de elev; părțile componente ale unei compuneri; organizarea planului unei compuneri pe o temă dată; structurarea detaliilor în jurul ideii principale; dispunerea în pagină a diverselor texte; scrierea îngrijită, lizibilă și corectă;

		<ul style="list-style-type: none"> - redactarea unor texte reflexive și imaginative (compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente cu ocazia unui eveniment personal, social sau cultural; evidențierea unor trăsături ale unui obiect (peisaj, operă de artă, persoană)- într-o descriere; - redactarea unor scurte narațiuni; continuarea unor dialoguri; redactarea unor texte argumentative (susținerea preferințelor și a opiniilor); redactarea unor compuneri având ca suport texte literare studiate sau la prima vedere – rezumat, caracterizare de personaje; - motivarea apartenenței unui text studiat sau la prima vedere la o specie literară sau la un gen literar; - prezentarea unui punct de vedere asupra unor secvențe din texte la prima vedere, pe baza unor cerințe date (de exemplu: elemente de structură a operei literare, figurile de stil studiate, elemente de versificație etc.) sau prin exprimarea argumentată a opiniei personale privind structura textului, semnificația titlului, procedeele de expresivitate artistică învățate și semnificația/mesajul textului dat; - exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind un text studiat sau textul la prima vedere; aprecieri personale referitoare la fragmente din textele studiate sau la prima vedere;
2.2	<p>utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de lexic și de morfosintaxă, folosind adecvat semnele ortografice și de punctuație</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elemente de lexic studiate în clasele V - VIII; - aplicarea corectă a cunoștințelor de morfosintaxă în exprimarea scrisă; - folosirea corectă a semnelor de punctuație la nivelul propoziției și al frazei (coordonare, subordonare, incidență); - enunțul, fraza, părți de propoziție și propoziții studiate (predicatul și propoziția subordonată predicativă, subiectul și propoziția subordonată subiectivă; atributul și propoziția subordonată atributivă); expansiunea și contragerea.